

DÉLGAZDA MEZŐGAZDASÁGI SZAKÜZLET NÖVÉNYVÉDELMI SZAKTANÁCSAI

A paprika fontosabb vírusbetegségei:

A paprikát fertőző növényi vírusok napjainkban is a termésveszteség meghatározó tényezői. Az ellenük a védekezés nem megoldott, alapvetően a rezisztens fajták termesztésével, a vírusvektorok elleni védekezéssel csökkenthetjük a kártételüket.

A paprika legfontosabb vírusbetegségei:

Paradicsom-bronzfoltosság vírus (TSWV).

A bronzfoltosság vírus tünetei főleg hajtatott paprikában jelentkeznek, a betegség előfordulása, összefüggésben van a nyugati virágtripsz megjelenésével és károsításával.

A vírus mechanikailag átvihető, de terjedésében a tripszfajok a legjelentősebbek. A vírust csak a lárvák képesek a beteg növényekből felvenni, majd a vírus a lárvában inkubálódik, és ezt követően történik az egészséges növények megfertőzése.

A tünet a leveleken sárga egyszínű nagy gyűrű alakú foltok, ezek később barnás színűek lesznek. A hajtáscsúcs lankadni kezd, hervad, végül pedig elszárad, termésein gyűrűs foltok jelennek meg.

Védekezés a vírust terjesztő tripszek ellen:

Biológiai védelem: Agrobio Poloska telepítés: 3db/m²

Kémiai védelem: VERTIMEC PRO 0,75l/ha

Fontos a kártevő megjelenésének, valamint egyedszám változásának követése, erre a célra használhatók a kék és sárga ragacslapok, valamint növényvizsgálat (virág, fiatal fejlődő termés).

Uborka-mozaikvírus: (CMV)

A paprika egyik legsúlyosabb betegsége, amely 30-40 %-os mennyiségi veszteséget és igen jelentős minőségi kárt idéz elő. A fertőzött növények már palánta korban visszamaradnak a fejlődésben, és „bokros” növekedést mutatnak.

Tünetek: A levelek elkeskenyednek, és aszimmetrikussá válnak. A levelekben gyakran klorotikus, mozaikos vagy ún. „tölgyfalevél” mintázatú tünetek figyelhetők meg. Rendellenes mennyiségű virágképződés és rossz virágkötődés egyaránt megfigyelhető.

Védekezés: A megelőzésben szerepet kap a gyom és a vektorok (levéltetvek) elleni célzott védekezés.

A vírus mechanikailag a beteg növény szövetnedvével átvihető. A beteg növényeket azonnal távolítsuk el az állományból. A vírus terjedésében mintegy 30 levéltetűfaj vesz részt, a legveszélyesebb terjesztő a zöld őszibarack levéltetű.

Védekezés: A vírus paprikamaggal való átvitel kizártnak mondható, de a magvak felületi fertőzöttsége útján történő vírusátvitel lehetséges. A vírust terjesztő levéltetűvektorok elleni inszekticidus védekezés, előrejelzés alapján (fogólapok kihelyezése).

CALYPSO 480 SC, CYPERKILL 25 EC, JUDO, KARATE 2,5 WG, MOSPILAN 20 SP, SUMI ALFA 5 EC, SIVANTO PRIME,

A levéltetű elleni biológiai növényvédelem: A fűrkészdarazsak betelepítése (Aphidius fajok).

Dohány-mozaikvírus: (TMV)

Paprikában a vírustünetek a genotípustól, a fajtától függően eltérőek lehetnek. A beteg paprika levelein általában sötétzöld foltosodás mutatkozik, a száron hosszanti irányú nekrozisok, a bogyókon pedig nekrotikus elhalások és rücskösség lép fel, fertőzött növények fejlődésben jelentősen visszamaradnak. A vírus átvitelében fontos szerepet játszik a vírusfertőzött mag. A vírus kertészeti eszközökkel, természetesi műveletek során könnyen átvihető. Ismeretes öntözővízzel való spontán vírusátvitel is.

A mozaikvírussal szembeni védekezés rezisztens fajták termesztésével a legeredményesebb. Fontos szempont a talajfertőtlenítés és magcsávázás (2%-os nátrium-hidroxid)

Nagy jelentősége van higiéniai rendszabályoknak (pl: eszközfertőtlenítés, a beteg növények megsemmisítése, munkaruhák fertőtlenítése és a gyakori kézmosás).

A dohány-mozaikvírust főleg a levéltetvek vagy egyéb szívogató rovarok viszik egyik növényről a másikra, fontos az állomány levéltetű mentessége. Betelepülés figyelése fogó lapokkal és állomány vizsgálattal történik.

Burgonya- Y-vírus: (PVY)

A tünet a paprika levelek kivilágosodásában (érkivilágosodás) nyilvánul meg, valamint a levelek mentén sötétzöld sávok alakulnak ki (érszalagosodás). A betegséget előidéző vírustörzstől és a paprika genotípustól függően levélfodrosodás, növekedésgátlás, nekrozis és gyors növénypusztulás is megfigyelhető. Termésen jelentkező mozaikfoltosodás is gyakori tünet. A vírus mechanikailag is átvihető, de a betegség terjesztésében a levéltetvek játsszák a főszerepet. Mag útján való átvitel kizárt.

Védekezés: a vírus rezisztens fajták termesztésével, levéltetűvektorok elleni védekezéssel eredményt lehet elérni.

Rügyfakadástól-sziromhullásig

Tél után a gyümölcsféléknél az első növényvédelmi beavatkozás a lemosópermetezés.

Az olajos lemosópermetezésre akkor kerüljön sor, ha a szívó kártevők (pajzstetű, levéltetvek, atkák) az előző évben komoly kárt okoztak. Az olajfilm befedi a tojásokat, pajzsokat, így azok pár nap alatt gyakorlatilag megfulladnak. Nagy permetlélmennyiség szükséges a tökéletes fedettséghez.

Ajánlott készítmény:

A Vegesol R- Vegesol eReS.

Réztartalmú kontakt gombaölő szer, növényi olaj alapú tapadásfokozó adalékanyagot tartalmaz.

Csonthéjasokban: szilvában, meggyben és cseresznyében fehérbimbós állapotig, az őszi és kajsziarackban pirosbimbós állapotig lehet védekezni, az esetleges rézérzékenységből fakadó perzselési veszély miatt.

A biológiailag aktív rézion a baktériumos és gombás eredetű ágelhalások, levéllyukacsosodás, tafirinás, levélfodrosodás betegségek ellen megfelelő védelmet biztosít.

Ajánlott készítmény:

VegeSol R: 2-3l/ha

VegeSol eRes: 4-5l/ha

Almástermésű kulturákban: baktériumos, gombás eredetű betegségek ellen (varasodás, monília, ágelhalás) tavasszal rügyfakadás előtt, legkésőbb zöldbimbós fenológiai állapotig, lemosó permetezés formájába javasolt kijuttatni a készítményt.

A gyümölcsstermesztők többsége tavasszal inkább a „rezes” lemosó permetezést választja, amikor-elsősorban almában, körtében, meggyben és őszibarackban-egérfüles és/vagy zöldbimbós állapotban permeteznek réztartalmú készítménnyel a baktériumos és gombás betegségek ellen.

Az ideális szemcseméretű és kiváló hatékonyságú 84 %-os rézoxiklorid tartalmú ASTRA 3-4 kg/ha dózisban tökéletes választás.

Hosszú hatástartalmú és kiváló esőállóságú termék.

Az almalisztharmat évek óta nagy gondot okoz a fogékony Jonathán, Golden, Jonagold és Gála fajtákban. A lisztharmat primer tünetei pirosbimbós fenológiai állapotától már jól láthatók, és ettől az időponttól kezdve már szükséges védekezni, korai kezeléssel megelőzhetjük a nagyobb kárt az egészséges rügyből fejlődött leveleken.

A CYFLAMID új orginális (amidoxim) hatóanyagú fungicid.

Látványosan és gyorsan fejti hatását az almafalisztharmat ellen 0,3-0,5kg/ha dózisban.

A cikkben szereplő termékek megvásárolhatók a Délgazda Mezőgazdasági Szaküzletben!

A növényvédőszerket biztonságosan, az engedélyokiratnak megfelelően kell felhasználni!

Sikeres kertészkedést kívánnak a gazdabolt munkatársai!

Kistelek. Kossuth u.88